

Αριθμός 1442/2017

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 6 Απριλίου 2017, με την εξής σύνθεση: Αικ. Σακελλαροπούλου, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύουσα, σε αναπλήρωση της Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Γ. Ποταμιάς, Γ. Τσιμέκας, Θ. Τζοβαρίδου, Δ. Εμμανουηλίδης, Σύμβουλοι, Ιω. Παπαγιάννης, Γ. Ζιάμος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Τετράδη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 11 Νοεμβρίου 2016 αίτηση:

του Θύμη – Φοίβου Ξενίδη του Ανθίμου, κατοίκου Αμαρουσίου Αττικής (Θέμιδος 52), ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Σπυρίδωνα Βλαχόπουλο (Α.Μ. 17001), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο οποίος παρέστη με την Αφροδίτη Καρούκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθούν: α) οι πίνακες αποτελεσμάτων των πανελλαδικών εξετάσεων των Γενικών Λυκείων έτους 2016 για την εισαγωγή στα Τμήματα και τις Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, β) η υπ' αριθμ. Φ.253/136095/Α5/24.8.2016 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η πιο πάνω αίτηση εισάγεται στο Γ΄ Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας κατόπιν της από 21 Φεβρουαρίου 2017 πράξεως της Επιτροπής του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3900/2010 και της από 6 Μαρτίου 2017 πράξεως της Προέδρου του Γ΄ Τμήματος.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή.

Παρέδρου Γ. Ζιάμου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση για την άσκηση της οποίας έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (βλ. διπλότυπο εισπραξης Τύπου Α ΔΟΥ Δ' Αθηνών, Σειρά Θ 1136805/10.11.2016) ζητείται η ακύρωση των πινάκων αποτελεσμάτων των πανελλαδικών εξετάσεων των Γενικών Λυκείων έτους 2016 για την εισαγωγή στα Τμήματα και τις Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ειδικότερα της υπ' αρ. Φ.253/136095/Α5/24.8.2016 απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων "Κύρωση πινάκων εισαγομένων στα Τμήματα/Εισαγωγικές Κατευθύνσεις και στις Σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017, των υποψηφίων οι οποίοι συμμετείχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις των Γενικών Λυκείων 2016 με το νέο σύστημα εισαγωγής του Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193Α), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει", κατά το μέρος που δεν έχει συμπεριληφθεί ο αιτών στους εισαγομένους στις Ιατρικές Σχολές της χώρας, όπως και κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράλειψης.

2. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον της επταμελούς σύνθεσης του Γ' Τμήματος, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3900/2010 (Α' 213), κατόπιν της 8/21.2.2017 πράξης της Τριμελούς Επιτροπής της εν λόγω διάταξης του ν. 3900/2010, η οποία δημοσιεύθηκε στις εφημερίδες «ΕΘΝΟΣ» και «ΕΣΤΙΑ». Με την ανωτέρω πράξη έγινε δεκτό το από 28.11.2016 αίτημα του αιτούντος να εισαχθεί

προς εκδίκαση στο Συμβούλιο της Επικρατείας η από 11.11.2016 αίτηση ακυρώσεως που είχε ασκήσει κατά της ως άνω μνημονευόμενης στην προηγούμενη σκέψη πράξης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών λόγω των γενικότερου ενδιαφέροντος ζητημάτων που θέτει και ειδικότερα: α) Εάν η εξέταση του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας αποτελεί κριτήριο πρόσφορο, προκειμένου το σύστημα εισαγωγής στις ιατρικές σχολές να ανταποκρίνεται στις επιταγές των άρθρων 4 παρ. 1, 5 παρ. 1 και 16 του Συντάγματος, β) εάν ο νομοθέτης, κατά την παρεχόμενη στο άρθρο 4 του ν. 4327/2015 εξουσιοδότηση, όφειλε, με βάση τις προπαρατιθέμενες συνταγματικές διατάξεις, να προβλέπει σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με συντελεστές βαρύτητας για όλα τα εξεταζόμενα μαθήματα, και, πάντως, με τέτοιο καθορισμό συντελεστών βαρύτητας ώστε να αναδεικνύονται περισσότερο τα μαθήματα προσανατολισμού και να μειώνεται η βαρύτητα του μαθήματος γενικής παιδείας, γ) εάν συνάδουν με την αρχή της αξιοκρατίας οι διατάξεις : αα) των άρθρων 4 και 42 του ν. 4186/2013 (Α' 193), 2 του ν 2525/1997 (Α' 188) και της ΥΑ Φ 253.1/44654/Α5/2016 (Β' 685/15-3-2016), κατά το μέρος που παραλείπουν να προβλέψουν διακριτές θέσεις κατά την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για τα άτομα με μαθησιακές δυσκολίες και ββ) του άρθρου 34 του ν. 2725/1999 (Α' 121), κατά το μέρος που προβλέπουν ως προνόμιο υπέρ των αθλητών που έχουν διακριθεί την κατά παρέκκλιση εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και δ) εάν, δοθέντος ότι προβλέπονται μετεγγραφές των φοιτητών μεταξύ των ΑΕΙ (από τα περιφερειακά προς τα κεντρικά ΑΕΙ) σε ποσοστό 15%, είναι σύνηθες η μη πλήρωση των θέσεων, που κενώνονται στα περιφερειακά Πανεπιστήμια από τις εν λόγω μετεγγραφές, από τους επιλαχόντες υποψηφίους στις πανελλαδικές εξετάσεις.

3. Επειδή, ο αιτών μετέσχε, ως υποψήφιος της γενικής κατηγορίας, στις πανελλαδικές εξετάσεις Γενικών Λυκείων του έτους 2016,

κατά τις οποίες εξετάστηκε στα μαθήματα της Ομάδας Προσανατολισμού "Θετικές Σπουδές", με σκοπό να εισαχθεί σε μία από τις Ιατρικές Σχολές της χώρας. Σύμφωνα με τον προσβαλλόμενο πίνακα αποτελεσμάτων βαθμολογήθηκε στο μάθημα Γενικής Παιδείας (Γ.Π.) Νεοελληνική Γλώσσα με το βαθμό (13,6) και στα Μαθήματα Προσανατολισμού, ήτοι Φυσική, Χημεία και Βιολογία με τους βαθμούς (19,7), (20) και (19,5), αντιστοίχως. Με την ανωτέρω βαθμολογία συγκέντρωσε συνολικά 18.495 μόρια για την πρόσβασή του στις σχολές του επιστημονικού πεδίου "Επιστήμες Υγείας και Ζωής". Με τα μόρια αυτά δεν κατέστη εντέλει δυνατή η εισαγωγή του σε καμία από τις Ιατρικές Σχολές, καθώς ο ελάχιστος αριθμός των απαιτούμενων μορίων (βάση) εισαγωγής στις εν λόγω σχολές ήταν 18.648 μόρια για την Ιατρική Σχολή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Συνεπώς, με πρόδηλο έννομο συμφέρον προσβάλλει ο αιτών την παράλειψη εισαγωγής του στην σχολή της προτίμησής του, όπως αυτή εκδηλώθηκε με τη μη εγγραφή του μεταξύ των επιτυχόντων στο σχετικό πίνακα εισαγωγής στις ιατρικές σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

4. Επειδή, το Σύνταγμα ορίζει στο μεν άρθρο 4 παρ. 1 ότι «οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου», στο δε άρθρο 5 παρ. 1 ότι «Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφ' όσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη». Περαιτέρω, στο άρθρο 16 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «... 2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους ... 3. ... 4. Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια. Το Κράτος ενισχύει τους σπουδαστές που διακρίνονται, καθώς και αυτούς που έχουν ανάγκη από βοήθεια ή ειδική προστασία, ανάλογα με τις ικανότητές τους. 5. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση ...». Τέλος, στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Τα δικαιώματα του

ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού, και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας».

5. Επειδή, η αρχή της ισότητας, την οποία καθιερώνει το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελεί νομικό κανόνα ο οποίος επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων που βρίσκονται κάτω από τις ίδιες συνθήκες και ο οποίος δεσμεύει τόσο τον κοινό νομοθέτη όσο και τη Διοίκηση, όταν δρα ατομικώς ή κανονιστικώς. Η τήρηση δε της αρχής αυτής ελέγχεται από τα δικαστήρια μέσα στον κύκλο της δικαιοδοσίας τους, ώστε να διασφαλίζεται η πραγμάτωση του κράτους δικαίου και η με ίσους όρους διασφάλιση της αρχής της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας του ατόμου (άρθρο 5 του Συντάγματος), στην οποία περιλαμβάνεται και η επιστημονική ή επαγγελματική σταδιοδρομία κάθε πολίτη με βάση την προσωπική του αξία και ικανότητα. Κατά τον έλεγχο αυτό, που είναι έλεγχος ορίων και όχι των επιλογών ή του ουσιαστικού περιεχομένου των νομικών κανόνων, ο κοινός νομοθέτης ή η κατ' εξουσιοδότηση θεσμοθετούσα διοίκηση, μπορεί να ρυθμίσει με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες πραγματικές ή προσωπικές καταστάσεις ή σχέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες κοινωνικές, οικονομικές και επαγγελματικές συνθήκες που συνδέονται με τις σχέσεις αυτές και στηριζόμενος σε γενικά και αντικειμενικά κριτήρια, συναφή με το αντικείμενο κάθε ρύθμισης. Κατά την επιλογή όμως των εκάστοτε ρυθμίσεων οφείλει ο νομοθέτης να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας και τα οποία αποκλείουν τόσο

την εκδήλως άνιση μεταχείριση, είτε με τη μορφή της εισαγωγής ενός χαρακτηριστικού μέτρου ή ενός προνομίου που δεν συνδέεται με αξιολογικά κριτήρια, είτε με τη μορφή της επιβολής μιας αδικαιολόγητης επιβάρυνσης ή της αφαίρεσης δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται ή παρέχονται από προϋφιστάμενο ή συγχρόνως τιθέμενο γενικότερο κανόνα, όσο και την αυθαίρετη εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων ή την ενιαία μεταχείριση προσώπων που βρίσκονται κάτω από διαφορετικές συνθήκες, με τυπικά ή συμπτωματικά κριτήρια (ΟΛΣΕ 2811-2827/2002, 3351/2000, ΣΕ 1573, 1575/2016, 183/2001, 2820/1999 κ.ά.). Περαιτέρω, στο άρθρο 5 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη», ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 16 αυτού, «2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους... 4. Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια. ...». Με τις ως άνω συνταγματικές διατάξεις κατοχυρώνεται το δικαίωμα ανάπτυξης της προσωπικότητας και επιλογής της μόρφωσης η οποία παρέχει τα αναγκαία, κατά νόμον, προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος που έκαστος επιλέγει (ΣΕ 906, 912/1995), ειδικότερα δε, με τις προστατευτικές της παιδείας ως άνω διατάξεις, οι οποίες την ανάγουν σε αποστολή του κράτους, θεσπίζεται δικαίωμα στην παιδεία, το οποίο περιλαμβάνει δικαίωμα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις που τάσσει ο νόμος (ΠΕ 118/2007). Οι διατάξεις αυτές του άρθρου 16 του Συντάγματος επιβάλλουν στον κοινό νομοθέτη να εξασφαλίζει την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση προσώπων που διαθέτουν τα αναγκαία εφόδια για την ενεργό παρακολούθηση της πρακτικής και θεωρητικής διδασκαλίας μέσω συστήματος εισαγωγής το οποίο στηρίζεται στις κατοχυρωμένες στο Σύνταγμα αρχές της ισότητας,

της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και της επιστημονικής και επαγγελματικής σταδιοδρομίας εκάστου βάσει της προσωπικής του αξίας και ικανότητας (ΟΛΣΕ 3351/2000, ΠΕ 118, 38/2007), επί τη βάσει δε γενικών, αντικειμενικών και πρόσφορων κριτηρίων εισαγωγής (βλ. ως άνω Π.Ε.). Εξάλλου, η ως άνω διάταξη του άρθρου 16 παρ. 4 του Συντάγματος που κατοχυρώνει το δικαίωμα των Ελλήνων να τύχουν δωρεάν παιδείας σε όλες τις βαθμίδες της στα κρατικά εκπαιδευτήρια, δεν αποκλείει στο νομοθέτη ή την κατ' εξουσιοδότηση θεσμοθετούσα διοίκηση να καθορίζουν τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις εισαγωγής στις σχολές του Κράτους ή τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΣΕ 1832/1998, 2214/1991, 3140/1980 κ.ά.). Περαιτέρω, ο κοινός νομοθέτης, κατά την μέριμνά του γενικά για την προαγωγή της Ανωτάτης Παιδείας και την διασφάλιση ίσων ευκαιριών εισόδου σε αυτήν οποιουδήποτε ενδιαφερομένου, μπορεί και να τροποποιεί και να μεταρρυθμίζει το σύστημα επιλογής των υποψηφίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, δυνάμενος να καθίστά και αυστηρότερες τις προϋποθέσεις πρόσβασης σε αυτήν, εφ' όσον σε κάθε περίπτωση διασφαλίζονται η ισότητα των ευκαιριών και ο αξιοκρατικός τρόπος επιλογής των υποψηφίων (ΟΛΣΕ 2811-2827/2002, ΣΕ 681/2008 7μ.).

6. Επειδή, στο άρθρο 34 του ν. 2725/1999 «Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις» (Α' 121) ορίζεται ότι ο αθλητής, ο οποίος καταλαμβάνει αξιόλογες θέσεις σε παγκόσμια, ευρωπαϊκά και μεσογειακά πρωταθλήματα, καθώς και εκείνος που σημειώνει πανελλήνια νίκη, έχει την ευκαιρία να εισαχθεί είτε απευθείας είτε με προσαύξηση της βαθμολογίας του στα ΤΕΦΑΑ ή σε άλλο ΑΕΙ ή ΤΕΙ της χώρας, καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων που ορίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις. Ειδικότερα, με το ως άνω άρθρο 34 προβλέφθηκαν αρχικώς ευεργετήματα προκειμένου για τους αθλητές που επιτυγχάνουν τις διακρίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου (ως είχε αρχικώς), τα οποία συνίσταντο είτε στην οικονομική επιβράβευση αυτών (όταν η διάκριση έχει σημειωθεί σε αγώνισμα ατομικού αθλήματος ή

